Vikamål

Joel Sjögren

2013-12-31

Innehåll

In	nnehåll	1
Ι	Substantiv	3
1	Genus	5
	1.1 Bestämd form	5
	1.2 Obestämd form	5
	1.3 Maskuliner	5
	1.4 Neutrer	6
	1.5 Femininer	6
2	Plural	7
3	Verb	9
	3.1 Presens	9
	3.2 Imperfekt	9
	3.3 Perfekt	9
	3.4 Imperativ	9
4	Adjektiv	11
	4.1 Komparation	11
	4.2 Böjning (inflektion)	11
	4.3 Bildning av adverb	11

$\begin{array}{c} \text{Del I} \\ \\ \text{Substantiv} \end{array}$

Genus

Vikamålet har tre genus: maskulinum, neutrum och femininum. Svenskan däremot klumpar ihop maskulinum och femininum.

1.1 Bestämd form

I vikamål visas genus med den bestämda artikeln. Den används bara vid betoning (den mannen) alltså som i svenskan.

Maskulinum	Neutrum	Femininum
dånda Karrn	eda Bordä	doda Lampu
dånda Rackan	eda Govä	doda Männischu
		doda Nåli

1.2 Obestämd form

.

Maskulinum	Neutrum	Femininum
jenn Karr	jett Bord	je Lampa
jenn Rackä	jett Gov	je Männisch
		je Nål

1.3 Maskuliner

A Ord som betecknar män.

Vikamål	Svenska
jenn Karr	en man
jenn Tupp	en tupp

B Ord som i plural på svenska slutar -ar.

Vikamål	Svenska
jenn Dag	en dag
jenn Stol	en stol
jenn Måne	en måne

C Ord som beskriver en sak utifrån dess uppgift. Dessa känns igen genom att de slutar på -er (motsvarande det svenska -are) eller -or.

Vikamål	Svenska
jenn Dator	en dator (lat. givare)
jenn Motor	en motor
jenn CD-Spiler	en CD-spelare

D Ord som slutar på $\mbox{-}tion.$

Vikamål	Svenska
jenn Station	en station

E Ord som slutar på -at.

Vikamål	Svenska
jenn Tomat	en tomat
jenn Kamrat	en kamrat

1.4 Neutrer

 ${\bf A}$ Ord som liknar svenska ord och i svenskan har den obestämda artikeln $_{ett}$

Vikamål	Svenska
jett Trejd	ett träd
jett Öjs	ett Hus
jett Snöre	ett snöre

1.5 Femininer

A Ord som slutar på -a.

Vikamål	Svenska
je Sejda	en sida
je Tröja	en tröja
je Höna	en höna

B Ord som slutar på $\emph{-}ing.$ (Notera att både ng- och g-ljudetuttalas.)

Vikamål	Svenska
je Bogsering	en bogsering
je Inspielning	en inspelning

Plural

Vikamålet har samma numerus som svenskan: singular och plural.

I alla genus plural heter den bestämda artikeln demda. Den obestämda artikeln flera heter fler.

Ombildning från singular till plural är i många fall enklare än i svenskan. Istället för att välja bland -ar och -er använder man ofta bara -er (som uttalas lite mer åt $\ddot{a}r$ -hållet).

Singular	Plural	
je Bok	fler Böker	
jenn Stol	fler Stoler	

Som synes ovan liknar omljud, det vill säga byte av vokal, svenskan.

Nedan följer några fall där pluralbildningen är svårare.

A Ord som i singular redan slutar på -er får ytterligare ett -er.

Singular	Plural
jenn CD-Spiler	fler CD-Spilerer

B Plural av ord som slutar på -a bildas genom utbyte mot ändelsen -ur (uttalas urr).

$\operatorname{Singular}$	Plural
je Tröja	fler Tröjur
je Sejda	fler Sejdur

C Förkortningar böjs med samma svårighet som i svenskan.

Singular	Plural
jenn TV	fler TV-apparater

D Neutrala ord heter samma sak i singular som i plural. Undantaget är jett trejd, fler trejn. [huvud?]

Singular	Plural
jett Bord	fler Bord
jett Snöre	fler Snöre
jett Öjs	fler Öjs

Verb

3.1 Presens

.

1	2	3	1	2	3	Svenska
itter	itter	itter	ittum	ittir	itta	hittar
a	a	a	am	avir	a	har
e	e	e	$_{ m em}$	evir	e	är

3.2 Imperfekt

.

1	2	3	1	2	3	Svenska
itted	itted	itted	ittedum	ittedir	itted	hittade
ad	ad	ad	adum	adir	ad	hade
va	va	va	vam	vair	va	var

3.3 Perfekt

.

Vikamål	Svenska
itta	hittat
aft	haft
ve	varit

3.4 Imperativ

Exempel andra person plural (?):

Vikamål	Svenska
Kommir jon!	Kom hit /med er/!

$\mathbf{Adjektiv}$

4.1 Komparation

.

Positiv	Komparativ	Superlativ
snabb	$\operatorname{snabber}$	$\operatorname{snabbest}$
rod	roder	rodest
stur	$\operatorname{st\"{o}rrer}$	$st\"{o}rst$
liten	minder	minst

4.2 Böjning (inflektion)

Adjektiv böjs inte: dånda snabb biln, demda snabb biler.

4.3 Bildning av adverb